—Orduan, orain etxatzu iruditzen, geuko [illegible] bear ez [illegible] danik, eztа?

—Ez, ba. Ta gaiñera, beste onetariko gauza batzuk [illegible] bear dituz; zuk beti jakiten dozuz, ondoen zelan egin bear diran, [illegible] zeregiñak. Baiña orain, belu egin baiño len, [illegible] ekin bear; bestela, eguzkiak laster kiskalduko nau.

Beste barik, alkarri agur eginda, Anton'ek bere bidetik jarraitzen dau, ta Joxe'k zulogiñen daragoio.

[illegible]

GIZA-INDARRA

Asmotsu dan Jaunak bere erabagi tas asmoak ditu, bai ta ezerezetik sortu zituan mundu ontako gauzetan ere. Ona oiñarri bat: Berak egindako izakien bitartez erne-erazi dezakenetik ezer ere ez du berez sortzen, bere elburua irizteko, aurretiez izatera ekarri zitunak erabilli baizik.

Mundua, beraz, zer dala deritzaizu? Ezin esan aiñako antze edo ertilana: bere al eta indarrak, asieran irazi ta kreatuak noski, eten barik ari dira erne-berritze lanean. Egille aundiak ortan, ondotik beintzat, bere eskuak jarri gabe. Ez dute orren bearrik. Jainkoak mundua egin zun, gero bere indarrez dabil, Jainko orren ardurape gozatsuan.

Gizona zaizu izaki oietako bat, baiña oso berezia. Beste izakiak, beren izateari dagokionez, berai ezarritako legeak bete ta jarraitu bear dituzte, bakoitzak bere saillean, Jainkoaren asmoak osotu ditezen. Gizona, ordea, azke (libre) da, ta lege oiek bete edo bete ez, bere eskuan dago.

Ala ere, Jainkoak, gizona azke izan arren, badaki beraren elburuak nola bururatu: alderdi batetik, joera ta erakarpen sendoak jarri ditu gizonagan, onek geienik aspiratu ezin dezakezanak; bestetik, Jainkoak berak teit zorrotz galazi du joera ta erakarpen oiek gaizki erabiltzen, ta bere asmo gurenen [illegible] litzake-ta.

Munduan dan liburuik zarrenak diaskunez, Jainkoak asieran lenengo bikotea sortu zun: gizon ta emakume; oietatik jaioko ziran gero beste gizaki guztiak. Onetarako ezarri zan giza-izatean beste batzuei bizitza emateko indar berezia. Ta miragarria benetan Jainkoaren lana: gizonak ez du, gizaki berriak sortzean, bere bizi-gaitasunik bat ere galduko; ta, geienetan beiñik-bein, sortutako seme-alabak aita bera bezin osoak izango dira.

Baiña indar oiek gizonak erabillita bakarrik egiz jantziko dira Jainkoaren asmu ta erabagiak. Gurasoen erne-atsegiña bizia izan arren, seme-alabak ardura, buru-auste, ukapen, adore ta oiñaze asko ditute beren gain; eta, jakiña, olako ondorendun ezkontza aurrean, akildu egingo litzake gizasemerik asko, ta ortik gizaenda edo arraza amaitzeko arriskuan legoke.

Jainkoak beraz, gizonik geienak ezkontzi-ta-ez zuzendu bear zitun ezkontza bidetik. Orrela egin du, ta ortarako bidetik jakituri ta [illegible] arritan bere jakituri ta [illegible] ditu. Gizagarrira ta [illegible] agertzen ditu. Gizaerretan jakiturik, bere asmo ta [illegible] bagiak aurretiez ezarritako irazten dute, ta gizonarentzat [illegible] jarri izan.